

بسم الله الرحمن الرحيم

چشم انداز و طرح و برنامه راهبردی آماده کردن زمینه های ظهور منجی عالم بشریت (عج)

مرتضی صادق عمل نیک

استاد یار دانشکده فنی مهندسی دانشگاه قم

Email: sadeghamalnik@yahoo.com

جهان بینی و اعتقادات دکترین مهدویت، چشم انداز و طرح و برنامه زمینه سازی شرایط ظهور

مسئله مهدویت و انتظار دارای ابعاد مختلف اجتماعی، روانشناختی، تاریخی، فلسفی، تربیتی، اعتقادی، سیاسی و اقتصادی می باشد و از دیدگاه ها و زوایای مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. یکی از اهداف جامعه مهدوی عدالت فردی و اجتماعی است. عدالت یکی از واژه هایی است که بشریت همیشه با آن انس داشته و آرزوی تحقق آن را داشته است. ادیان بزرگ و مکاتب مختلف شعار برقراری عدالت اجتماعی را می دهند. اما عدالت مهدوی همان عدالت انبیا و اولیا و اوصیا است. زیرا که حضرت مهدی(عج) وارث آدم، نوح، ابراهیم و محمد(ص)، و یازده امام معصوم (ع) است. جریان عدالت خواهی و ظلم ستیزی، یک جریان پیوسته در تاریخ است. حوادث متفرقه ای نیست که مثلا ناگهان ابراهیم به بت شکنی بر خیزد و موسی در مقابل فرعونیان بر خیزد. مبارزه برای آزادی و عدالت مانند رودخانه ای است که در بستر زمان جریان دارد. این نهضت در طول تاریخ و از حضرت ابراهیم گرفته تا حضرت موسی و حضرت عیسی و حضرت محمد(ص) و از حضرت علی(ع) گرفته تا حضرت حسین(ع) و یازده امام معصوم(ع) و تا قیام حضرت مهدی(عج) ادامه دارد و در آخرالزمان قطعا این نهضت و انقلاب در جهان پیروز خواهد شد. ادیان دیگر هم مانند یهودی، مسیحی، زرتشتی، هندی و بودایی همگی منتظر منجی عالم برای ریشه کن کردن ظلم و ستم و استقرار عدالتند. فرهنگ انتظار و مهدویت اقیانوس بیکرانی است که هر معتقد به امام قائم (عج) در حد بینش و دانش و تحقیقی که کرده است از آن برداشت می کند. نگرشی درست به ظهور منجی موعود از سلاله پاک پیامبر اسلام(ص) و درک صحیح از معیار ها و ارزش ها و مسئولیت هاست، احیای امر به معروف و نهی از منکر و اصلاح خود و جامعه است. رابطه ای قوی و پایدار بر اسای رابطه ولایتی، بین انسان و امام عصر (عج) ایجاد می کند. فرهنگ انتظار، فرهنگ حرکت آفرین، امید بخش و تلاش آور و نشاط آور است. فرهنگی است که تمام ناهنجاری های فردی و اجتماعی، یاس و نومیدی، خستگی و پوچ گرایی را از بین می برد. برای بستر سازی و ایجاد آمادگی برای ظهور منجی عالم(عج) دو نوع مسئولیت وجود دارد. یکی مسئولیت های فردی است که انسان معتقد و منتظر، بعهدده دارد. این مسئولیت مکان و زمان نمی شناسد و هر فرد منتظر در هر نظامی که باشد بایستی خود را در هر لحظه آماده نگهدارد و تلاش کند تا محیط و جامعه خود را نیز آماده نماید. مسئولیت دوم مسئولیت نظام و حکومتی است که توانسته است بر نظام استبداد داخلی و استکبار خارجی و استبداد داخلی غلبه نموده و یک نظام اسلامی را ایجاد نماید. در چنین نظام اسلامی لازم است برای آماده سازی شرایط ظهور، چشم انداز یک برنامه راهبردی دقیق و مشخص داشته باشیم. خداوند مدبر و مدبر است "یدبر الامر". اوست که تقدیر می کند "والذی قدر فهدی". و همه امور به او برمی گردد "و کل امر یرجع الیه". خداوند اولین معلم بشریت است "علم الانسان مالم یعلم". و هیچ کس جز به اذن او علمی فرا نمی گیرد "ولا یحیطون بشئی من علمه الا بما شاء". خداوند صاحب کرسی حکومت مطلقه در آسمان ها و زمین است "وسع کرسیه السموات والارض". خداوند با اسمای حسنی، بشر را به گونه ای آفرید که به جای او در زمین حکم رانی کند. و فرمود "واذ قال ربک للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه". تا در زمین توحید و عدالت را گسترش دهند و اسما حسنی او را از نظر، قدرت علم، حکمت، تدبیر و رحمت در زمین متجلی سازد. حرکت بشر برای رسیدن به چنین مقصدی از حضرت آدم ع شروع شد. خداوند شان او را چنان توصیف کرد که مسجود ملائکه قرار گرفت زیرا او حامل علوم الهی بود. علومی را که احدی در جهان هستی جز او نمی تواند حامل آن باشد "و علم آدم الاسماء کلها". خداوند حقایق عالم را به او آموخت. سپس از او خواست که علمش را به ملائکه عرضه کند. علمی که پرتوی از علم خداوند "فلما انباهم باسماء کلها" بود. خداوند حقایق عالم را به او آموخت و سپس از او خواست تا علمش را به ملائکه عرضه کند. علمی که پرتوی از علم خدا به غیب آسمان ها و زمین است. نگاه خداوند پیامبرانی را در طول تاریخ مبعوث نمود و همراه آنها کتب اسمانی را نازل نمود؛ تا عدالت و توحید در جهان مستقر شود. کتاب خدا راه و روش زندگی و معیار ها و ارزشها و سبک زندگی انسان را نشان می دهد. نگاه فرمود: " لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و لمیزان لیقوم الناس بالقسط". این اراده و خواست خداست که مردم قیام به قسط کنند. آنگاه فرمود: اراده ما به نفع پیامبران الهی رقم خورده است " ولقد کلمتنا لعیبادنا المرسلین". آنها (رهروان حق) غلبه خواهند کرد "انهم لهم المنصورون". و ان جندنا لهم الغالبون" و لشکر ما پیروز است. و فرمود: "هو الذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدین

کله" راه و رسم رسولان و رسول گرامی اسلام بر همه راه و رسم ها غلبه خواهد کرد. هر پیامبری آمد در شکوفایی استعدادها و کمالات اخلاقی و معنوی بشریت را یک گام بشر را به جلو برد. و فرمود: " و ان تولوا فقد ابغتنکو ما ارسلت به الیکم و يستخلف ربي قوما غير کم". من رسالت خویش را به شما می گویم اگر از دستورات الهی روی گردان شوید، مردم دیگری را جانشین شما خواهم ساخت. این رسالت تا آنجا که رسولان پیروز شوند و عدل در جهان مستقر شود، و حکومت خدا بدست خلیفه اش برپا شود ادامه خواهد داشت." ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون. این پیامی است به همه بندگان مومن و بشراتی به آنهاست که حتما در آینده حکومت و زمین بدست افراد صالح خواهد رسید و قطعا این مسئله انجام خواهد شد. بعد می فرماید: همه جهان تحت رحمت و وسعۀ پیامبر اعظم و کتابش قرار خواهد گرفت "وما ارسلناک الا رحمة للعالمین". در آن روز نور توحید همه دلها را روشن می کند و قلبها مظهر اسمای الهی می شود و چیزی جز قدرت خدا و حکمت و رحمت و عدالت دیده نمی شود. در آن روز صالحان به رهبری منجی عالم بشریت به حکومت می رسند. و آن روزی است که اراده خداوند محقق خواهد شد و دین او به کمال و اتمام خواهد رسید "والله متم نوره" بدون تردید، اراده خدا محقق می شود. و قطعا رسالت همه انبیا و اولیا و اوصیای الهی محقق می شود.

برای شفاف کردن طرح و برنامه دکترین مهدویت، ضروریست تا تصویر و طرحی جامع و فراگیری برای رسیدن به جامعه جهانی مهدوی ترسیم شود و از طریق مشخص کردن اهداف (مقصد نهائی) و از طریق تدوین و اجرای استراتژی (راه رسیدن به اهداف) در این مسیر حرکت نموده و برای اینکه در مسیر گم نشویم لازم است مانند آئین نامه رانندگی، سیاستهایی تدوین و اجراء کنیم و با برنامه ریزی و تخصیص بودجه و دستورات عملیهای مشخص این راه را با سرعت طی کنیم. در این رابطه ضروریست تا طرح آماده سازی شرایط ظهور و رسیدن به جامعه آرمانی، منطبق با دستورات قرآنی و روایات رسیده از پیامبر اسلام (ص) و دوازده امام معصوم (ع) باشد. همچنین لازم است حقایق انسان شناسی، روان شناختی، جامعه شناسی، هستی شناسی و فلسفه تاریخ را از نظر دور ندارد. این طرح لازم است همراه با ارائه طریق باشد و راه رسیدن به جامعه آرمانی را مشخص نماید. در رابطه با دکترین مهدویت، قرآن کریم یگانه مرجع وحیانی اسلام است که به صورت تدوین شده و مکتوب در اختیار ماست. از طرف دیگر روایات و احادیث پیامبر اکرم (ص) و دوازده امام (ع) در این زمینه گره کشا است. در این مقاله در باره جهان بینی، ایدئولوژی توحیدی مهدویت، همچنین انسان شناسی، جامعه شناسی و فلسفه تاریخ مهدویت، ایجاد نهضت و انقلاب های اسلامی، آماده سازی جوامع برای شرایط ظهور حضرت مهدی (عج)، ظهور حضرت مهدی (عج)، ایجاد حکومت جهانی واحد و جامعه و انسان ایده آل در تئوری مهدویت بحث و بررسی می شود. و مدلی هایی در این زمینه ارائه می شود. در این مقاله در باره سوالات زیر نیز بحث و بررسی می شود: رابطه انسان با خدا، رابطه انسان با خودش، رابطه انسان با جامعه، رابطه انسان با تاریخ و فلسفه آن و رابطه انسان با طبیعت بحث و بررسی می شود. از طرف دیگر با توجه به اینکه مسئله مهدویت و انتظار دارای ابعاد مختلف اجتماعی، روانشناختی، تاریخی، فلسفی، تربیتی، اعتقادی، می باشد و از دیدگاهها و زوایای مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. یکی از اهداف جامعه مهدوی عدالت فردی و اجتماعی است. عدالت یکی از واژه هایی است که بشریت همیشه با آن انس داشته و آرزوی تحقق اش را داشته است. ادیان بزرگ و مکاتب مختلف شعار برقراری عدالت اجتماعی را می دهند. اما عدالت مهدوی همان عدالت انبیا و اولیا است. زیرا که مهدی (عج) وارث آدم، نوح، ابراهیم و محمد (ص)، و یازده امام معصوم (ع) است. در حکومت مهدوی عدالت ابعاد مختلفی دارد، که شامل ابعاد مختلف فرهنگی (توزیع عادلانه منابع در مسائل آموزشی و پرورشی)، اجتماعی (توزیع عادلانه مناسبات اجتماعی)، اقتصادی (توزیع عادلانه ثروت، منابع و امکانات، رفع فقر و تبعیض)، سیاسی (توزیع عادلانه مسئولیتها، اختیارات و قدرت)، قضایی (برخورد یکسان با افراد جامعه در برابر قانون)، اطلاعاتی (اطلاع رسانی و توزیع عادلانه اطلاعات) و ... مطرح است. جهت تحقق آن نیاز به بستر سازی می باشد. برای بستر سازی و ایجاد آمادگی شرایط ظهور منجی عالم بشریت (عج) دو نوع مسئولیت وجود دارد. یکی مسئولیت های فردی است که انسان معتقد و منتظر، بعهده دارد. این مسئولیت مکان و زمان نمی شناسد و هر فرد منتظر در هر نظامی که باشد بایستی خود را در هر لحظه آماده نگهدارد و تلاش کند تا جامعه خود را نیز آماده نماید. مسئولیت دوم مسئولیت نظام و حکومتی است که توانسته است بر نظام استکبار خارجی و استبداد داخلی غلبه نموده و یک نظام اسلامی را ایجاد نماید. در چنین نظام اسلامی لازم است برای آماده سازی شرایط ظهور، یک برنامه راهبردی دقیق و مشخص داشته باشد. متاسفانه در این زمینه کمتر کار شده است. بطور کلی، برنامه یا طرح راهبردی آماده سازی شرایط ظهور از پنج مرحله تشکیل میشود. در مرحله اول مشخص کردن نظام ارزشهای اعتقادی، معیارها و شاخص های آن است که جزء اعتقادات و باور های یک جامعه درآمده و جهت حرکت آن را مشخص می کند و به آن اعتماد به نفس می دهد. مرحله دوم بررسی و تجزیه و تحلیل آماده سازی شرایط ظهور در داخل و خارج از کشور است که در نتیجه نقاط قوت و ضعف، فرصت ها و تهدیدها

مشخص میشود. مرحله سوم تعیین اهداف، راهبرد ها و سیاستگذاریهای مورد نیاز کشور در زمینه آماده سازی شرایط ظهور در چارچوب ارزشها و باورهاست. در این مرحله اهداف راهبرد ها و سیاستگذاری ها در چارچوب ارزشها و باورها به صورت شفاف تدوین و مشخص میشود. در مرحله چهارم اجرای راهبرد ها و سیاستگذاریهای تدوین شده است. در این مرحله برنامه های مختلفی جهت تحقق اهداف و راهبرد ها تهیه می شود و بودجه مورد نیاز و دستورالعملهای اجرایی فراهم میشود. مرحله پنجم نظارت و کنترل مستمر بر اجرای دقیق طرح آماده سازی شرایط ظهور است.

در این کرسی نظریه پردازی، چشم انداز و پنج مرحله فوق الذکر یعنی ارائه طرح و برنامه راهبردی آماده کردن شرایط ظهور منجی عالم بشریت(عج)، و مشخص کردن اهداف، تدوین راهبردها، برنامه ریزی ها، و سیاستگذاری ها و نظارت و کنترل مورد بحث و بررسی قرار گرفته و توصیه های لازم در این زمینه ارائه می شود.

در این کرسی موارد ذیل مورد بحث و بررسی قرار می گیرد

- ۱- چشم انداز زمینه سازی شرایط ظهور
- ۲- انسان شناسی، جامعه شناسی، هستی شناسی و فلسفه تاریخ
- ۳- جهان بینی و ایدئولوژی منتظران ظهور
- ۴- خود سازی و حرکت جهت ایجاد جامعه اسلامی
- ۵- آماده کردن زمینه های ظهور منجی عالم بشریت
- ۶- معیار ها و ارزش ها و اهداف جامعه مهدوی
- ۷- بررسی وضعیت موجود و مشخص کردن وضعیت مطلوب
- ۸- برنامه ریزی راهبری برای رسیدن از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب
- ۹- سیاستگذاریهای مورد نیاز
- ۱۰- تخصیص برنامه های اجرایی و بودجه مورد نیاز جهت پیاده کردن راهبرد
- ۱۱- نظارت و کنترل در فرایند تدوین و اجرای راهبرد ها

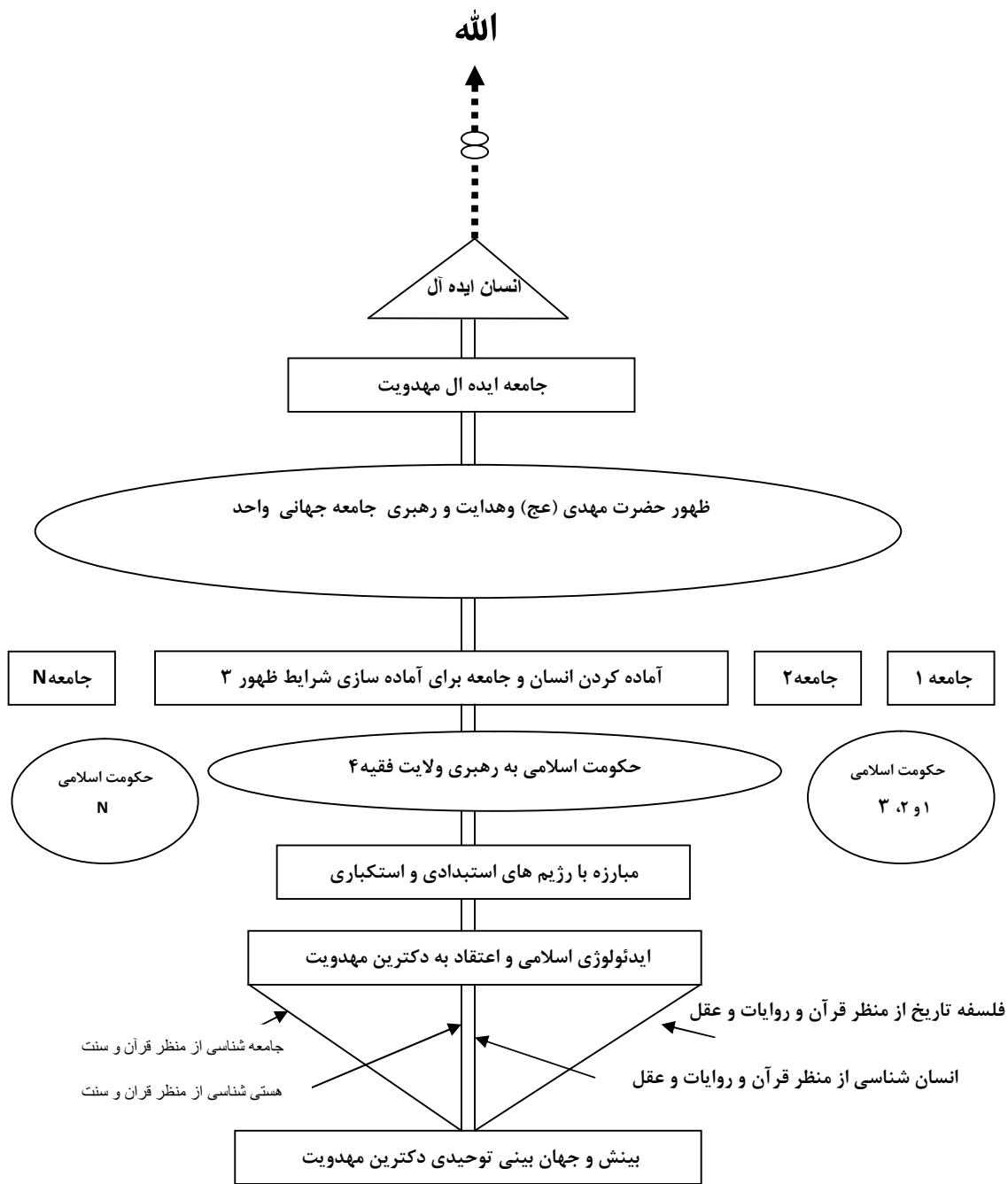
ارائه دهنده دکتر مرتضی صادق عمل نیک ۰۹۱۲۱۸۸۰۲۸۷

منتقد داخلی آقای دکتر مهدوی فرد ۰۹۱۲۷۴۸۱۲۴۱

منتقد خارج آقای دکتر بهروز سرلک ۰۹۱۲۱۵۳۴۶۸۲

رئیس جلسه دکتر محمد حسن خوشگفتار ۰۹۱۲۵۵۳۰۵۹۲

برای شفاف کردن بهتر کرسی دو تصویر کلی زیر از طرح خدمتتان تقدیم می شود.

چشم انداز زمینه سازی شرایط ظهور

برنامه ریزی راهبردی و سیاستگذاری زمینه سازی شرایط ظهور

